

Drammen kommune
Postboks 7500
DRAMMEN

Lier kommune
Postboks 205
3401 Lier

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marte Hakavik Braarud, 32 26 66 41
Siri Haug, 22003683
Ingeborg Nygard, 22003634

Drammen og Lier kommune - Uttalelse til offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering med konsekvensutredning for nytt sykehus i Drammen med Drammen Helsepark

Saken gjelder

Fylkesmannen viser til Drammen kommunes brev datert 18. mars 2019 og Lier kommunes brev datert 25. mars 2019 med offentlig ettersyn av forslag til detaljregulering med konsekvensutredning for nytt sykehus i Drammen – med Drammen helsepark.

Planforslaget har til hensikt å legge til rette for utbygging av nytt sykehus i Drammen, med tilhørende infrastruktur og parkeringsanlegg. Det skal også tilrettelegges for helsehus/legevakt og knutepunktutvikling med bymessig, flerfunksjonell næringsbebyggelse ved Brakerøya stasjon. Planforslaget sikrer videreutvikling av Fjordparken og åpning av Nøstebekken. Størrelsen på planområdet er 288 daa.

Detaljreguleringen bygger på Områderegulering for nytt Vestre Viken sykehus på Brakerøya i Drammen og Lier kommune, vedtatt i Lier kommune 24. mai 2016 og i Drammen kommune 31. mai 2016.

Generelle kommentarer

Planarbeidet bygger på et svært omfattende planarbeid med områdereguleringen som i stor grad la føringer for arbeidet med detaljregulering. I forbindelse med områdereguleringen har de fleste tema blitt ferdig utredet og avklart, som er forutsatt videreført i detaljreguleringen. I Fylkesmannens uttalelse til varsel om oppstart datert 12. juli 2018 ba vi om at detaljreguleringen viderefører områdeplanens intensjoner og føringer. Særlig gjaldt dette knyttet til områdets utfordringer med støy, grunnforurensning og fare for flom/stormflo som vi forutsatte ble nøye fulgt opp i detaljreguleringen.

Når det gjelder forholdet til samfunnssikkerhet og beredskap ser vi at planen følger opp områdereguleringsplanens krav til videre utredninger og sikring vedrørende flom og stormflo. Bebyggelsen er avsatt med god avstand fra fjord og elvekant. Området oppnår kravene i tek 17 § 7-2 sikkerhet mot flom og stormflo ved at terrenget skal heves til kote 3,4. Videre har det blitt utarbeidet ny omfattende ROS-analyse for detaljreguleringen.

Videre hadde vi kommentarer knyttet til samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, naturmangfold, grønnstruktur, vassdrag, klima og energi. Fylkesmannen anser at våre interesser knyttet til det overnevnte er ivaretatt i planen.

Det er positivt at Nøstebekken sikres delvis gjenåpnes innenfor planområdet. Deler av opprinnelig planområdet for Holmen som er tatt ut fra områdereguleringen, skal etter intensjonen utgjøre siste del av bekken. I planbeskrivelsens pkt. 6.6.2 vises det til at siste del av bekken skal ledes i rør ut til Drammensfjorden. Fylkesmannen mener det er vesentlig at nytt løp for Nøstebekken er et åpent løp som møter fjorden og at det tilrettelegges for et bekkedelta. I arbeidet med områdereguleringsplanen for Lierstranda/fjordbyplanen må Lier kommune sikre at dette blir ivaretatt.

Fylkesmannen har innsigelser knyttet til ivaretagelse av støy og kommentarer knyttet til forurensning:

Støy - innsigelse

Planforslaget legger til rette for oppførelse av blant annet sykehus og pleieinstitusjoner, der brukerne er en sårbar gruppe som ikke bør utsettes for unødig støy. Støyplager er et miljøproblem som kan gi hørselsskader, søvnforstyrrelser og stressreaksjoner som utgjør et helseproblem. I *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging* vedtatt ved kgl.res. 12. juni 2016 er det uttrykt en forventning om at kommunen har ansvar for å forebygge støyplager for befolkningen gjennom å ta hensyn til støy i arealplanleggingen. Miljømålet for støy sier at støyplager skal reduseres med 10 prosent innen 2020 i forhold til 1999. Dette handler om å redusere støyplagene for den delen av befolkningen som er utsatt for støynivå over anbefalte grenser utendørs.

Vi viser også til Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) som trådte i kraft 1. januar 2012. I § 4 gis kommunen blant annet et ansvar for å bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Videre gir Klima- og miljødepartementets *retningslinje for støy i arealplanlegging T-1442/2016* anbefalinger om hvor kommunene bør unngå å etablere bebyggelse med støyfølsomt bruksformål. Den angir også tilpasninger og avbøtende tiltak for å redusere støynivået ned til akseptabelt nivå. Kravene til utendørs støynivå gjelder for boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, skoler og barnehager. Retningslinjen er veiledende, men vesentlige avvik kan gi grunnlag for innsigelse.

Støy på fasade for sykehusbygningen

I forbindelse med områdereguleringsplanen ble det utarbeidet en støyrapport som viser at planområdet har svært problematiske støyforhold fra jernbane og veg. Dette gjør det utfordrende å tilfredstille støykravene til støy på fasade satt i tabell 3 i støyretningslinjen. Undersøkelser og fastsetting av avbøtende tiltak vil derfor være vesentlig i arbeidet med detaljreguleringsplanen. Vi viser til at områdereguleringens bestemmelse § 1-2.2 g), sikrer at detaljreguleringen skal inneholde og avklare detaljering av støykrav og ev. støytiltak.

Områdereguleringsplanens bestemmelse om videre utredninger knyttet til støy er fulgt opp med at

det er utarbeidet nye støyberegninger for området, både med og uten oppførelse av Helseparken. Det fremgår ikke av oversendelsen at det er vurdert andre avbøtende tiltak for støy på fasade, enn oppførelse av Helseparken som en støyskjerm. I mail fra Drammen kommune, datert 13. januar 2019 i forkant av møte med Fylkesmannen 24. januar 2019, ble det derimot oversendt et revidert notat om ivaretagelse av støy. I notatet fremgår at det er vurdert mulige støyreducerende tiltak som halvtaksløsning, skjerming mot E18 og bruk av doble fasader. Disse tiltakene er ikke inngående vurdert annet enn at de egner seg dårlig av grunner som dårlig lysforhold, begrenset effekt, kostbart, liten verdi for brukere og har liten relevans.

Nye støyutredninger viser at oppføring av Helseparken gir en god effekt for støynivåene på sykehusets fasade mot vei og tog, der støyverdiene vil ligge fra Lden 61 – 65 dB med støy fra veitrafikk. Dette tilsier et avvik på 6-10 dB fra støyretningslinjens grenseverdier. Uten oppføring av Helseparken vil støynivåene fra vegtrafikk være på Lden 69 dB. Fylkesmannen mener et avvik på 6-10 dB er høyt, men aksepterer at støygrensene for sykehusbygningen overskrides. Vi begrunner dette med at lokaliseringen av sykehuset ligger innenfor avvikssone for støy i kommuneplanen for Drammen og har en gunstig plassering ut ifra føringene for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging og ligger ved et fremtidig kollektivknutepunkt.

Fylkesmannen kan ikke se at oppførelse av Helseparken som støyskjerm er sikret i planforslaget. Dermed er ikke kravene om avbøtende tiltak for støy på fasade for sykehuset ivare tatt. Dette medfører at sykehuset kan bli tatt i bruk uten at det er sikkerhet for at Helseparken oppføres. Vi viser til at det i henhold til støyretningslinjen skal det som et minimum oppføres avbøtende tiltak i områder med problematiske støynivåer, dersom det ikke lar seg gjøre å oppfylle retningslinjens grenseverdier fullt ut. Dette er for at avviket på støy på fasaden skal bli minst mulig. Avbøtende tiltak for støy på fasade er også en forutsetning for å kunne oppføre støyfølsomme bruksformål i avviksområdene i henhold til bestemmelsene pkt. 6.4 i kommuneplanen for Drammen. Planforslaget mangler bestemmelser som sikrer oppførelse av Helseparken. Fylkesmannen ser dette som svært uheldig, da det kan risikeres at sykehuset blir liggende støyutsatt i lang tid før Helseparken blir oppført. **Fylkesmannen fremmer innsigelse til manglende sikring av avbøtende tiltak for støy på fasade for sykehusbygningen.** Vi forutsetter at det innarbeides rekkefølgekrav om oppførelse av Helseparken felt BKB1, o_BKB2, BKB3 og BKB4 før Sykehusbygningen kan tas i bruk. Dette vil gjelde bruk knyttet til delene av sykehuset som får fasader med støyverdier over grenseverdien på Lden 55 dB etter beregningene gjort uten Helseparken.

Vi forutsetter også at det utarbeides nye støyutredningen hva gjelder Helseparkens skjermingseffekt for sykehuset. Dette er fordi detaljene for Helseparkens byggehøyder og utforming ikke er fullt avklart, og vil ha stor betydning for støynivåene på sykehusets fasader. Fylkesmannen vil ikke akseptere at sykehusets fasader får høyere støyverdier enn hva eksisterende utredning for dette viser.

Støy på Helseparken

Helseparken, felt BKB1, o_BKB2, BKB3 og BKB4, er et nytt forslag som ikke er var en del av områdereguleringen. Feltene skal benyttes til kombinert bebyggelse og anleggsformål- bebyggelse og anlegg for offentlig eller privat tjenesteyting (undervisning, institusjon, administrasjon, annen offentlig eller privat tjenesteyting), kombinert med forretninger, næringsbebyggelse (kontor, hotell, bevertning, annen næring).

Det er utarbeidet egen støyutredning for Helseparken. Støyutredningen for støy på fasade for Helseparken viser at bygningene vil være støyutsatt i nordvestlig retning med støy fra E18 og jernbane. Støyverdiene vil ligge opp mot Lden 70 dB. I områdereguleringsplanens bestemmelser § 1-

6 a), skal nye tiltak tilfredsstillende grensene i støyretningslinjen, samt kommuneplanens bestemmelser for avviksområdene § 6.4. I Fylkesmannens brev til Drammen kommune datert 18. februar 2019, forutsatte vi at det ble utredet og fastsatt avbøtende tiltak for støy på fasade for Helseparken. Dette vil være gjeldende for delene av bebyggelsen som er tenkt benyttet til støyfølsomme bruksformål. Vi viste til at dersom det ikke lar seg gjøre å tilfredsstillende grenseverdiene i tabell 3 i retningslinjen eller å oppnå reduserte støyverdier som følge av avbøtende tiltak, må det sikres gjennom bestemmelser at det ikke kan etableres støyfølsomme bruksformål innenfor feltene.

Av planmaterialet ser det ut til at deler av Helsepakken er tenkt benyttet til støyfølsomme bruksformål som pasientrom og undervisningsrom. Fylkesmannen kan ikke se at det er forsøkt å finne løsninger for støysituasjonen eller at det er vurdert avbøtende tiltak for støy på fasade for Helseparken. Forslag til bestemmelse pkt. 5.7 c) er for upresis da den kun sikrer at det skal vurderes avbøtende tiltak for støy på fasade utenfor rom til støyfølsomt bruk og eventuelle uteoppholdsarealer ved søknad om tillatelse til tiltak. Detaljreguleringen følger derfor ikke opp støyretningslinjen og områdereguleringens krav. Vi mener at løsninger for støyproblemer ikke kan utsettes til senere faser i forbindelse med tillatelse til tiltak, og må tas som en del av detaljreguleringen. **Fylkesmannen fremmer innsigelse med bakgrunn i manglende vurderinger og fastsetting av avbøtende tiltak for støy på fasade for felt BKB1, o_BKB2, BKB3 og BKB4.**

Krav til vinduer som ikke kan åpnes på pasientrom/undervisningsrom.

Områdereguleringens planens bestemmelse § 1-6 d) er ikke fulgt opp i detaljreguleringen. Bestemmelsen sikrer at på pasientrom og undervisningsrom som vender mot støyutsatt side, tillates det ikke vinduer som kan åpnes. Fylkesmannen mener at forslag til bestemmelse pkt. 5.7 a) er for vag til å sikre at vinduene på sykehusets pasientrom ikke kan åpnes. Sikring av vinduer som ikke kan åpnes var en forutsetning fra Fylkesmannen for å kunne gi aksept for å legge pasientrom mot støyutsatt side. I forbindelse med utarbeidelsen av detaljreguleringen har det vært kontakt mellom Fylkesmannen i Buskerud og kommunene om hvordan støysituasjonen kan løses. Fylkesmannen har blant annet i brev av 25. september 2018 og 18. februar 2019 til Drammen kommune poengtert at kravene i områdereguleringens plan med stille side for pasientrom og krav til vinduer som ikke kan åpnes, bare kan aksepteres som eneste løsning, dersom det ikke eksisterer andre alternativer til støyreduserende tiltak. Vi viser til at selv med oppførelse av Helseparken er avviket fra støyretningslinje svært høyt. Dette vil særlig være uheldig for pasientrommene som blir liggende støyutsatt til. **Vi fremmer innsigelse og forutsetter at bestemmelsen i pkt 5.7 a) presiseres i tråd med områdereguleringens bestemmelser. Dette gjelder for pasientrommene som blir liggende i gul og rød støysone mot nordvest, sørvest og nordøst.** Dersom pasientrommene skal ha vinduer som kan åpnes, må disse plasseres ut mot stille side. Innsigelsen vil også gjelde for eventuelle støyfølsomme bruksformål i Helseparken.

Forurensning

Grunnforurensning

Fylkesmannen viser til angitte byggefelter og delfelter for grønnstruktur i reguleringsbestemmelsene. Vi minner om at ved mistanke om forurenset grunn i bygge- og gravesaker skal tiltakshaver utføre undersøkelser av grunnen. Dette gjelder for alle områder der det er mistanke om forurenset grunn. Vi forutsetter at detaljreguleringen viderefører områdereguleringens planens bestemmelser § 1-7, som sikrer utarbeidelse av tiltaksplan for opprydning av forurenset grunn og viser til at forurensningsmyndighet er Miljødirektoratet.

Massehåndtering

Fylkesmannen viser til forslag til bestemmelse 4.2.2. Vi anbefaler at det utarbeides en plan for massehåndtering tidlig i prosjektet. Det bør planlegges områder for massemtak. I bestemmelsesområde #1 er det avsatt planareal for utfylling i sjø. På dette området er Miljødirektoratet myndighet for eksisterende sedimentforurensning. Det er gjort undersøkelser, samt risiko- og tiltaksvurderinger av forurensede sedimenter (Golder Associates AS, 17.11.2015). På bakgrunn av utført steds spesifikk risikovurdering anbefales det å gjennomføre tiltak i sedimentene. Forurensningsmyndighet er Miljødirektoratet. For gjenbruk av masser innenfor tiltaksområdet viser vi til Miljødirektoratets veileder TA 2553/2009, SFT 99:01 og faktaark om disponering av betong og teglavfall.

Sedimenter

Fylkesmannen mener det bør presiseres i planbestemmelsene at utfylling i sjø og andre tiltak som berører sedimentene på bunnen må ha tillatelse etter forurensningsloven. Miljødirektoratet er i denne saken myndighet i de områdene som er avsatt til utfylling i reguleringsplanen, bestemmelsesområde #1. Dersom det planlegges tiltak som berører sjøbunn utenfor bestemmelsesområde #1, må ansvarlig forurensningsmyndighet avklares og nødvendige tillatelser etter forurensningsloven innhentes.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth (e.f.)
Avdelingsdirektør

Eli Kristin Nordsiden
Seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens vegvesen region sør	PB 723 Stoa	4808	ARENDAL
Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap	Postboks 2014	3103	TØNSBERG
Mattilsynet	Postboks 383		
Norges vassdrags- og energidirektorat	PB 5091 Majorstuen	0301	OSLO
Miljødirektoratet	Postboks 5672	7485	TRONDHEIM
	Torgarden		
BaneNor SF	Postboks 4350	2308	HAMAR
Fiskeridirektoratet	Ø. Strandgt. 12 A	4610	KRISTIANSAND S
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND

Mottakerliste:

Drammen kommune	Postboks 7500	3008	DRAMMEN
Lier kommune	Postboks 205	3401	LIER